

Welkom in de voorhof

Welkom in de voorhof

TWINTIGERS EN DERTIGERS BIJ JE KERK

DAVID VAN DER MEULEN

j/ark media

Welkom in de voorhof
Twintigers en dertigers bij je kerk
Ds. D.I.B. van der Meulen

ISBN 9789033801464
ISBN e-book 9789033803765
NUR 700
C-NUR 010

Ontwerp omslag: Flashworks
Opmaak binnenwerk: Gewoon Geertje

Bijbelteksten in deze uitgave zijn, tenzij anders vermeld, ontleend aan de Nieuwe Bijbelvertaling © Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap 2004.

© 2023 Ark Media, een onderdeel van Jongbloed Christelijke Media - LEEUWARDEN
Alle rechten voorbehouden.

www.jongbloedmedia.nl

David van der Meulens boek biedt een verfrissend perspectief vanuit de missionaire praktijk. Zijn ervaring in de seculiere Amsterdamse context kan kerken in heel Nederland helpen om de weg naar jonge mensen in de wereld te vinden.

Dr. Rein den Hertog, voorzitter van het landelijk deputaatschap Evangelisatie van de CGK, voorzitter City To City Amsterdam, gemeentepredikant in Amsterdam.

Ontdek in *Welkom in de voorhof* dat je als kerk van waarde kunt zijn in het leven van jonge mensen. Ontdek dat er iets gebeurt wanneer je op de grens van kerk en wijk, geloof tastbaar en grijpbaar maakt.

Peter Wierenga, co-auteur Herkerken, directeur van de internationale en interkerkelijke zendingsorganisatie ECM, sinds 2003 adviseur voor kerkplanting en integral mission voor de GKv en de NGK.

David beschrijft eerlijk zijn geploeter en ontdekkingen rondom het creëren van plaatsen waar men een wereld binnen kan stappen die Gods aanwezigheid werkelijker maakt. In heel het boekje klinkt het verlangen om twintigers en dertigers te bereiken met het Evangelie. De praktische vragen en voorbeelden maken dit boekje ook voor onze werkers bij IFES heel bruikbaar.

Annemiek Stam-Hoogstrate, directeur-bestuurder IFES-Nederland.

Dit boek is een indringende uitnodiging om, gestimuleerd door de ervaringen van David, in je eigen omgeving een 'voorhof' te creëren. Als een open ruimte, waar je gesprekken kunt aangaan met vrienden en collega's, die geen idee hebben van de liefde waar jij van leeft. Van harte aanbevolen!

Dr. Paul Visser, predikant in Rotterdam, toeruster van predikanten bij Areopagus (IZB).

Inhoud

Voorwoord	9
Inleiding	11
Deel 1 – Waarom zou je een voorhof bouwen?	15
1 Waarom is een voorhof nodig?	17
2 Waarom zou je je juist op jonge mensen richten?	25
3 Wat is je innerlijke motivatie?	31
Een voorhof in de praktijk: koeriersdienst	41
Deel 2 – Hoe pak je het aan?	43
4 Dienstbaar zijn aan jonge mensen	45
5 Niet zenden maar ontvangen	51
6 Ingaan op bewuste behoeftes	61
7 Oog en oor hebben voor onbewuste behoeftes	67
Een voorhof in de praktijk: koffie met verhaal	78
Deel 3 – Wat kun je concreet doen?	81
8 Experimenteren – bij ons: de Masterclass	83
9 Bouwen aan een voorhof	89
10 Twee kanten van het evangelie delen	103
Een voorhof in de praktijk: <i>Bibleclass</i>	114
Toegift – Een voorhof op de omslag – Vincent van Gogh	116

Voorwoord

Boeken die vanuit de praktijk zijn ontstaan, beschouw ik meestal als de beste. Dit is zo'n boek. David van der Meulen is eerlijk over zijn eigen té enthousiaste en té idealistische pogingen (wat het 'bereiken' van twintigers en dertigers moeilijker maakte) en houdt een vurig pleidooi voor het creëren van een voorhof bij de kerk. En dat doet hij kort en bondig – ook dat is een kunst.

Het raakt me hoe David pleit voor het herdefiniëren van diaconaat. Het gaat immers allemaal om de context en we zijn geroepen om aan te sluiten bij de noden van onze naaste. Daarbij verliest de auteur niet uit het oog dat het God is die mensen verandert. Ik ben blij met dat uitgangspunt, want als je dat niet gelooft, kun je beter stoppen met missionair of diaconaal werk; dat geldt zowel voor de 'bestaande' kerk als voor nieuwe initiatieven.

De handvatten die geboden worden helpen, wáár je ook woont. Waarbij gezegd moet worden dat de door God gegeven intrinsieke motivatie je doet volhouden om je voor je omgeving in te zetten: het vraagt toewijding en tijd.

Tijdens het lezen moest ik denken aan het beeld van de zaaier, van wie we lezen dat het uitgestrooide zaad op steenachtige grond maar ook tussen de distels terechtkwam, dat er zaad op de weg belandde waar vogels het wegpikten en dat er zaad in goede grond viel. Als we te veel focussen op het zaaien of op de goede grond (omdat we graag een snelle oogst zien), vergeten we dat het soms nodig is om stenen op te

ruimen of onkruid te wieden. Oftewel: om vooroordelen tegen het christelijk geloof weg te nemen. Zodat wij of anderen later kunnen zaaien in goede grond en er een opbrengst gegarandeerd is. Dat stenen opruimen en onkruid wieden gebeurt in de voorhof ... en zelfs daarbuiten.

Beschouw dit boekje niet als een simpel stappenplan voor het creëren van een voorhof, maar wel als een stevige aansporing om werk te maken van een toegankelijke plek voor onze 'naasten'. Dat zijn de twintigers en dertigers – gemaakt naar Gods beeld – die bewust of onbewust op zoek zijn naar het grotere verhaal van het leven.

Leer van de ervaring van David van der Meulen: waar een wil is, is een weg. Verzamel wat mensen om je heen, ga dit boekje samen lezen en neem tijd voor gebed. Ik wens je vervolgens veel van de vreugde toe die je ervaart als iemand stapjes zet in de richting van God. Of, liever gezegd, vreugde die je ervaart als je er getuige van bent dat iemand accepteert dat God met Zijn liefde naar hem of haar toekomt.

Tolle lege, neem en lees!

Jurjen ten Brinke

Voorganger Hoop voor Noord, Amsterdam

Presentator Evangelische Omroep

Inleiding

Harde werkelijkheid

Als missionair predikant heb ik de afgelopen tien jaar met heel veel jonge mensen in Amsterdam contact kunnen leggen via LoZ (Licht op Zingeving), onze open community voor twintigers en dertigers. Het overgrote deel van hen heeft niets met God, weet niets van de Bijbel en bezoekt de kerk alleen tijdens een concert en soms een begrafenis. Het christelijk geloof is niet weggeëbd of verdwenen, het is er nooit geweest.

Ik heb ervaren dat het vrijwel niet mogelijk is om vanuit een kerkelijke wereld en met m'n kerkelijk denken een band op te bouwen met niet-gelovige jonge mensen. De meerderheid van deze generatie is niet bereikt met het goede nieuws. En we lijken ze ook niet te kunnen bereiken.

De inzichten in dit boekje komen uit mijn persoonlijke zoektocht voort en zijn toepasbaar op de context van Amsterdamse jonge mensen. Tegelijk heb ik door gesprekken met collega's in den lande ontdekt dat er grote gelijkenissen bestaan met 'hun' twintigers en dertigers. In heel Nederland, in steden en dorpen, vind je jonge mensen zonder kennis van de bijbelverhalen en zonder Godsgeloof. In het dagelijks leven komen ze geen gelovigen tegen en met kerkgang zijn ze niet vertrouwd.

**Voor veel jonge
mensen is het
christelijk geloof
niet weggeëbd
of verdwenen, het
is er nooit geweest.**

Ik worstelde de afgelopen jaren met twee problemen. Het eerste is inhoudelijk. Wat heeft het evangelie voor meerwaarde voor mensen die alles al hebben? Wat ik duidelijk zie bij twintigers en dertigers is dat het evangelie hen niet ‘helpt’. In een al goed en gevuld leven is ons goede nieuws niet van meerwaarde.

Twintigers en dertigers zijn vaak helemaal niet met geloof bezig; dat zijn ze nooit geweest en ze zijn dat niet van plan ook. Uit eigen ervaring weet je waarschijnlijk dat je bijna niemand tegenkomt die zit te wachten op het goede nieuws van God. En vaak ook niet op de bren- gers ervan.

Het tweede probleem is de kerk zelf. Voor iedere soort christen is er in Nederland wel een passende kerk, maar voor niet-christenen is dat niet het geval. Zo’n soort kerk is er niet. En als zo’n kerk er al zou zijn, dan weten niet-christenen de ingang niet te vinden.

We weten best – door onze ervaring en uit de Bijbel – dat we het kerk- gebouw uit moeten, als we mensen in hun leefwereld willen opzoeken en tegenkomen. En als we willen dat het geloof een meerwaarde heeft, dan moeten we vervolgens iets hebben wat voor déze mensen waar- devol of van betekenis kan zijn.

Verlangen

Dit boekje is geschreven voor mensen zoals jij, voor mensen met een verlangen. Of je nu een gemeentelid bent dat van jonge mensen houdt, of dominee, evangelist of missionair ouderling. Je hebt ervaren hoe lastig het is om jonge mensen bij God en kerk te houden of te krijgen. Maar je wilt graag dat mensen Gods genade en waarheid wél leren kennen. Je wilt getuige zijn van de liefde van Jezus Christus en gelooft dat Hij mensen wil ontmoeten.

Je voelt misschien al aan dat dat van je vraagt dat je persoonlijk en als kerk andere dingen gaat doen dan je gewend bent. Ten eerste moet je eropuit. Want vrijwel niemand komt naar je kerkgebouw toe. En ten tweede vraagt het om de kunst van het luisteren, het vermogen om

belangstelling te hebben voor de ander buiten de kerk, voordat je van hen vraagt belangstelling te hebben voor God, Jezus en de Bijbel.

Opbouw

Deel 1 van dit boekje gaat over de waaromvraag. Ik start met een uitleg waarom we, als we nieuwe ingangen bouwen bij de bestaande kerk, iets kunnen betekenen voor jonge mensen. Deze ingang voor jonge mensen is wat ik 'de voorhof' noem. In de tijd van Jezus was er om de tempel een grote hof waar zowel gelovigen als niet-gelovigen elkaar ontmoetten. Onze tijd vraagt eveneens om zo'n voorhof: een tussenwereld, buiten de kerkmuren, waar de wereld van de kerk samenkomt met de wereld van jonge mensen.

We gaan van het waarom van de voorhof vervolgens naar waarom je je op jonge mensen wilt richten. Waarom hebben zij bijzondere ingangen nodig? Zo komen we bij de kern van het probleem: waarom veel jonge mensen de route naar God en kerk niet vinden. Samen met jou zoek ik naar de motivatie om deze uitdaging als kerk toch aan te gaan. Waarom ben je gemotiveerd om een voorhof bouwen?

Deel 2 gaat over het hoe. Ik schets hoe je je voorbereidt om diaconaal en missionair dienstbaar te zijn aan jonge mensen. Waar begin je, hoe pak je het aan? Als jonge mensen ver van het geloof afstaan, hoe leg je dan het eerste contact? Ik laat je zien welke rijkdom en welke armoede je tegenkomt in het leven van twintigers en dertigers. En hoe je als christen vervolgens niet boven ze, maar naast ze kunt gaan staan.

Deel 3 gaat over het wat. Wat kun je concreet doen om twintigers en dertigers te bereiken? Ik bouwde vindbare ingangen voor jonge mensen. Je leest over mijn experimenten en de lessen die ik heb geleerd. Ik beschrijf een concreet concept in de context van Amsterdam. En daarmee reik ik je drie stappen aan waarmee je zélf een entree kunt bouwen voor randkerkelijke en niet-kerkelijke jonge mensen in jouw context.

Onder andere deze vragen komen aan bod

Een nieuwe structuur bij de kerk

- * Hoe ontwerp je als kerk een structuur waardoor je je verbindt met mensen buiten de kerk?
- * Hoe zorg je dat 'buitenkerkelijke' activiteiten door de kerk als geheel worden gedragen?

Het geheim van twintigers en dertigers

- * Waar zijn ze mee bezig?
- * Hoe ver staan ze van God af?
- * Hoe zoek je hen op en leg je contact?
- * Hoe – als God dat geeft – kunnen jonge mensen tot bloei komen als ze iets van God en zijn koninkrijk proeven?

Een nieuwe manier van leven

- * Hoe maak je jouw eigen ruimte – je hart, je huis en je denken – groter?
- * Hoe kunnen jonge mensen in jou Christus ontmoeten?
- * Wat is het goede nieuws voor mensen die alles al hebben?

Deel 1

Waarom zou je een
voorhof bouwen?

1

Waarom is een voorhof nodig?

*Proef en zie dat de HEERE goed is
– Psalm 34:9 (HSV)*

In vogelvlucht

We leven in een tijd waar velen het geloof als een privéaangelegenheid zien. Geloof is voor achter de voordeur. Veel jonge mensen die ik ontmoet, zijn dan ook nog nooit persoonlijk met het geloof in aanraking gekomen. Voor hen is de stap om op zondagmorgen een kerkgebouw binnen te lopen veel te groot. Ik heb me vaak afgevraagd hoe je een plek kunt creëren waar jonge mensen iets van God kunnen proeven, zonder dat ze gelijk de drempel van de kerk hoeven te nemen. In de Bijbel is die plek de voorhof. Daarom leg ik in dit hoofdstuk uit waarom onze tijd vraagt om een voorhof bij je kerk.

Een voorhof

Mijn vrouw Marie en ik vonden ruim tien jaar geleden door een wonder een appartement in Amsterdam-Zuid. Het is net voor Pasen als we erheen verhuizen. Het valt ons gelijk op hoeveel jonge mensen er in dit stadsdeel wonen. Ik kan me nog goed het praatje voor de geest halen dat we met onze nieuwe burens maakten. Het was een jong, hoogopgeleid stel. Toen Marie terloops iets over Pasen vertelde omdat ze ernaar uitkeek, bleken ze beiden geen idee te hebben wat de

betekenis van dat feest is. Mijn mond viel bijna open van verbazing. Ik bleek er in mijn naïviteit van uit te zijn gegaan dat leeftijdgenoten dat wel weten. Ik ondervond hoe groot het gat is tussen wat ik op zondag in de kerk beleef en wat jonge mensen in de stad in hun dagelijks leven ervaren.

In de tijd van Jezus was het geloof zichtbaar aanwezig en kwam je er gemakkelijk mee in aanraking. De plek waar je als 'heiden', als niet-gelovige, iets kon proeven van God en geloof was de voorhof. Je moet je daarbij een enorm plein voorstellen dat je betrad voordat je in de buurt kwam van de eigenlijke tempel met de binnenhoven waar alleen de joden of de priesters mochten komen. Beeld je in: verreweg het grootste deel van het tempelcomplex was een terrein waar joden en heidenen gewoon door elkaar heen liepen. In deze zogenoemde voorhof van de heidenen werd over van alles en nog wat gesproken. Jezus Christus geeft in Lucas 19 in deze voorhof zijn onderwijs als Hij er eerst de handelaars uit heeft verwijderd.

Met andere woorden: er is sprake van een soort tussenwereld. De ontmoetingsplek is niet de tempel en ook niet de stad, maar beide lopen in elkaar over. De heidenen komen niet in de eerste plaats naar de voorhof om te offeren of diepreligieuze gesprekken te voeren. Het is hun werkplek, ze komen er iets halen en ze hebben er hun contacten. Al komen sommigen ook naar de 'voorhof der heidenen' voor inspiratie en om te proeven wat het geloof inhoudt. Dit zijn de *jodengenoten*, de niet-joden die proeven aan het jodendom, maar de definitieve stap nog niet hebben gezet. Zij komen dus om te leren bidden en om van een afstand betrokken te zijn bij de eredienst die in de tempel plaatsvindt. In die zin is de voorhof een ruimte om met God in aanraking te komen, te proeven aan het geloof en de Schriften, voordat er eventueel een geloofsstap wordt gezet.

Theologisch kun je zeggen dat de heidenen, doordat ze de voorhof betreden, een wereld binnenstappen die Gods aanwezigheid werkelijk

ker maakt. Meer nog: het is een tussenwereld die God welgevallig is, omdat de God van Israël de volken uitnodigt om Hem te zoeken en met gelovigen het gesprek aan te gaan.

Handen en voeten

Als ik een sprong naar deze tijd maak, dan is de voorhof een plek waar je met medechristenen je geloof handen en voeten geeft. Het is een setting waarin je je samen dienstbaar opstelt aan je doelgroep die niet zomaar in de kerk komt. Omdat het niet de tempel zelf is, hoeft het er niet per se expliciet over het geloof te gaan om je inspanning geslaagd te kunnen noemen. Omdat het niet puur de buitenkerkelijke leefwereld is, ben je gemotiveerd om de meerwaarde van jouw christen-zijn tastbaar te maken. Als je die balans vindt en beide werelden bij elkaar laat komen, heb je de voorhof te pakken.

We zijn er als kerk heel goed in om op zondag de Bijbel tot haar recht te laten komen op het niveau van theologie, liturgie en taal. Maar durven we de verantwoordelijkheid aan om wat we op zondag hebben geleerd of meege-maakt ook buiten de kerkmuren vruchtbaar te maken?

Er gebeurt iets wat daarop lijkt op het moment dat je met je kerk een gemeenschap bouwt rond een buurtmaaltijd in een bijzaal van de kerk of een buurtgebouw. Je dient mensen die wel wat aanspraak kunnen gebruiken met een lekkere maaltijd. En op een ongedwongen manier start je de bijeenkomst met een kort dankgebed. Met LoZ eten we iedere maand om beurten bij iemand thuis, waarbij iedereen iets meeneemt. Een andere mogelijkheid is het aanbieden van de Marriage Course – een huwelijkskursus – voor buurtgenoten. Met LoZ hebben we daar veel positieve ervaring mee. De basis van het onderwijs van deze cursus is zichzelf gevende liefde die de ander eerst zoekt, precies zoals Jezus dat

**De voorhof is een
plek waar je met
medechristenen je
geloof handen en
voeten geeft.**

over de weg van het Koninkrijk leert. Maar ik kan me niet herinneren dat Jezus' lijden, sterven en opstanding expliciet ter sprake komt. En laat dat ook niet de bedoeling zijn van deze cursus. De Marriage Course bouwt een voorhof waar 'heidenen en joden' samen leven. Tegelijk zijn beide groepen zich ervan bewust dat ze vlak bij de 'tempel' zijn. Zo wordt er bijvoorbeeld soms kort verwezen naar een stukje wijsheid uit de Bijbel. De cursus kan een voorhof vormen.